

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (A.Donos)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A.Corcenco, D.Corolevschi, D.Stănilă)

ÎNCHEIERE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Produce Cerealiere” în proces de insolabilitate, Odagiu Mariana,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Crivaia Galina împotriva Societății pe Acțiuni ”Produce Cerealiere” în proces de insolabilitate și Odagiu Mariana - administrator al Societății pe Acțiuni ”Produce Cerealiere” în proces de insolabilitate, privind recunoașterea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți prin care a fost admis apelul declarat de Crivaia Galina și a fost casată hotărârea din 21 martie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 11 mai 2017 Crivaia Galina a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Produce Cerealiere” în proces de insolabilitate și Odagiu Mariana - administrator al SA ”Produce Cerealiere” în proces de insolabilitate, privind recunoașterea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii a indicat reclamanta că a fost angajată la SA „Produce Cerealiere”. Din anul 2012 întreprinderea se află în proces de insolabilitate, din care motiv a fost concediată.

La data de 01.03.2017 a înaintat cerere către administratorul SA „Produce Cerealiere” - Odagiu Mariana prin care a solicitat: executarea hotărârii judecătorești (dosarul nr.2-105/16); includerea sa în lista creditorilor SA „Produce Cerealiere”; informarea cu referire la reprezentantul intereselor sale în cazul insolabilității întreprinderii în raport cu organele competente, inclusiv și cu instanța de judecată; eliberarea copiilor autentificate a următoarelor documente: - extras din contul personal cu privire la calcularea lunară a salariului și a tuturor reținerilor impozitelor pe perioada: 01.01.2009 și pînă la momentul actual; - informația cu privire la venituri

și rețineri ale impozitelor pentru anii 2009, 2010, 2011, 2012, 2015; - certificatul de salariu din 1980 pînă în 1991 pentru calcularea ulterioară a pensiei; - copia fișei personale MR-2; - extras din ordinul privind transferarea la 4 ore de muncă nr. 81-II din 16.11.2012; - extras din ordinul nr. 183 - Ф din 01.09.2008 în baza căruia a fost întocmită înscrierea în carnetul de muncă sub nr. 16; extras din ordinul cu privire la reducerea unității de lucru «ВНЕСМЕННЫЙ ТЕХНИК» - tehnolog-laborant; actul ce confirmă coordonarea cu organul sindical al întreprinderii privind reducerea; extras din ordin cu privire la suspendarea temporară a activității cu achitarea ulterioară a salariului pentru zilele de sărbătoare nelucrătoare; extras din ordin privind reducerea statelor de personal pentru luna ianuarie 2015; extras din ordin cu privire la transferul Crivaia Galina în funcția de îngrijitoare pentru luna februarie 2015; copia ordinului cu privire la concediere nr. 1 din 27.03.2015; extras din contractul colectiv de muncă (capitolul II și III); extras din lista personalului pe perioada: 2008 – 2015, unde există scrisă funcția deținută de Crivaia Galina și retribuirea; - polița de asigurare "Asito" cu privire la asigurarea suplimentară din contul întreprinderii, cu apariția datei de asigurare – 22.12.2015, adică împlinirea vârstei de 55 ani.

A menționat reclamanta că conform avizului de recepție Odagiu Mariana a recepționat cererea la data de 20.03.2017, iar la 11.04.2017 a fost data limită pentru care informația urma a-i fi furnizată. Astfel, informația nu i-a fost acordată, dar nici un răspuns la cerere dînsa nu a primit din partea Mariane Odagiu, fapt ce este contrar prevederilor Constituției RM, Legii cu privire la accesul la informație, dar și Legii cu privire la petiționare.

A solicitat reclamanta recunoașterea faptului încălcării dreptului său la acces la informație din partea administratorului SA „Produse Cerealiere” prin neprimirea răspunsului la cererea expediată în adresa administratorului SA „Produse Cerealiere” la data de 01.03.2017; obligarea administratorului SA „Produse Cerealiere” - Odagiu Mariana să execute hotărîrea judecătorească (dosarul nr.2-105/16); obligarea administratorului SA „Produse Cerealiere” - Odagiu Mariana să o includă în lista creditorilor SA „Produse Cerealiere”; obligarea administratorului SA „Produse Cerealiere” - Odagiu Mariana să-i elibereze copiile autentificate a documentelor solicitate, și anume: extras din contul personal cu privire la calcularea lunară a salariului și a tuturor reținerilor a impozitelor în perioada din 01.01.2009 pînă la momentul actual; informația cu privire la venituri și rețineri ale impozitelor pentru anii 2009, 2010, 2011, 2012, 2015; certificatul de salariu din 1980 pînă în 1991 pentru calcularea ulterioară a pensiei; copia fișei personale MR-2; extras din ordinul privind transferarea la 4 ore de muncă nr. 81-II din 16.11.2012; extras din ordinul nr. 183 - Ф din 01.09.2008 în baza căruia a fost întocmită înscrierea în carnetul de muncă sub nr. 16; extras din ordinul cu privire la reducerea unității de lucru «ВНЕСМЕННЫЙ ТЕХНИК» - tehnolog-laborant; actul ce confirmă coordonarea cu organul sindical al întreprinderii privind reducerea; extras din ordin cu privire la suspendarea temporară a activității cu achitarea ulterioară a salariului pentru zilele de sărbătoare nelucrătoare; - extras din ordin privind reducerea statelor de personal pentru luna ianuarie 2015; extras din ordin cu privire la transferul lui Crivaia Galina în funcția de îngrijitoare

pentru luna februarie 2015; copia ordinului cu privire la concediere nr. 1 din 27.03.2015; extras din contractul colectiv de muncă (capitolul II și III); extras din lista personalului pe perioada: 2008 – 2015, unde există scrisă funcția deținută de Crivaia Galina și retribuiția; - polița de asigurare "Asito" cu privire la asigurarea suplimentară din contul întreprinderii, cu apariția datei de asigurare – 22.12.2015, adică împlinirea vârstei de 55 ani. 5. Reclamanta mai cere și încasarea de la administratorul SA „Produse Cerealiere” Odagiu Mariana, a prejudiciului cauzat în urma nesoluționării în termen legal a cererii sale, precum și în urma neprezentării informației (a copiilor documentelor solicitate), în sumă de 3000 de lei.

Ulterior, reclamanta Crivaia Galina, la data de 08 decembrie 2017 a depus cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată împotriva SA „Produse Cerealiere” și Odagiu Mariana, prin care a solicitat recunoașterea faptului încălcării dreptului său privind accesul la informație din partea SA „Produse Cerealiere” în proces de insolvență, prin nesoluționarea în termen legal și prin lipsa răspunsului la cererea sa expediată în adresa administratorului SA „Produse Cerealiere” la data de 01.03.2017; obligarea părților să o informeze despre executarea hotărârii judecătorești (dosarul nr.2-105/2016); obligarea părților să o includă în lista creditorilor SA „Produse Cerealiere”; obligarea părților să-i elibereze copiile autentificate a documentelor solicitate, cu modificarea solicitării indicate în pct.5 al cererii de chemare în judecată de bază (din 11.05.2017), - în partea indicării datei de asigurare din 22.12.2015 în 22.12.2014 (adică data împlinirii vârstei de 55 de ani); încasarea de la SA „Produse Cerealiere” și administratorul SA „Produse Cerealiere”- Odagiu Mariana, în mod solidar, a prejudiciului cauzat în urma nesoluționării în termenul legal a cererii sale și în urma neprezentării informației (a copiilor documentelor) solicitate, în sumă de 3000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 martie 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Central acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Crivaia Galina, s-a casat integral hotărârea din 21 martie 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii.

S-a recunoscut încălcarea de către SA "Produse Cerealiere" în proces de insolvență, a dreptului Crivaia Galina privind accesul la informație. S-a obligat SA "Produse Cerealiere" în proces de insolvență, să-i acorde Galinei Crivaia următoarea informație solicitată prin cererea din 01.03.2017, și anume: - extras din contul personal cu privire la calcularea lunară a salariului și a tuturor reținerilor impozitelor pe perioada 01.01.2009 și pînă la momentul actual; - informația cu privire la venituri și rețineri ale impozitelor pentru anii 2009, 2010, 2011, 2012, 2015; certificatul de salariu din 1980 pînă în 1991 pentru calcularea ulterioară a pensiei; copia fișei personale MR-2; extras din ordinul privind transferarea la 4 ore de muncă, nr. 81-II din 16.11.2012; extras din ordinul nr. 183 - Ф din 01.09.2008 în baza căruia a fost întocmită înscrierea în carnetul de muncă sub nr. 16; extras din ordinul cu privire la reducerea unității de lucru «внесменный техник» - tehnolog-laborant;

actul ce confirmă coordonarea cu organul sindical al întreprinderii privind reducerea; extras din ordin cu privire la suspendarea temporară a activității cu achitarea ulterioară a salariului pentru zilele de sărbătoare nelucrătoare; extras din ordin privind reducerea statelor de personal pentru luna ianuarie 2015; extras din ordin cu privire la transferul Galinei Crivaia în funcția de îngrijitoare pentru luna februarie 2015; copia ordinului cu privire la concediere nr. 1 din 27.03.2015; extras din contractul colectiv de muncă (capitolul II și III); extras din lista personalului pe perioada anului 2008 – 2015, unde există scrisă funcția deținută de Crivaia Galina și retribuiția; polița de asigurare "Asito" cu privire la asigurarea suplimentară din contul întreprinderii, cu apariția datei de asigurare – 22.12.2014, adică împlinirea vârstei de 55 ani. S-a încasat de la SA "Produce Cerealiere" în proces de insolvență, în beneficiul Galinei Crivaia cheltuieli de judecată în sumă de 274,40 de lei. În partea încasării prejudiciului, în partea includerii Galinei Crivaia în lista creditorilor SA "Produce Cerealiere" în proces de insolvență, precum și în partea cerințelor formulate în raport cu Odagiu Mariana, administrator al SA "Produce Cerealiere" în proces de insolvență, acțiunea s-a respins. În partea obligării părților la informarea în legătură cu executarea hotărârii judecătorești nr. 2-105/16, acțiunea s-a scos de pe rol.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că în conformitate cu prevederile art. 9 alin.1 Codul muncii, salariatul are dreptul: g) la adresare către angajator, patronate, sindicate, organele administrației publice centrale și locale, organele de jurisdicție a muncii; l) la apărare, prin metode neinterzise de lege, a drepturilor sale de muncă, a libertăților și intereselor sale legitime.

Conform art. 10 alin.2 Codul muncii, angajatorul este obligat: i) să poarte negocieri colective și să încheie contractul colectiv de muncă, furnizând reprezentanților salariaților informația completă și veridică necesară în acest scop, precum și informația necesară controlului asupra executării contractului.

Astfel, instanța de apel a menționat că informația solicitată denotă un caracter privat cu răspândire limitată în raport doar cu angajații întreprinderii, printre care și Crivaia Galina; or, informația solicitată de Crivaia Galina nu poate fi solicitată și de o altă persoană, ci doar de către salariatul întreprinderii; prin urmare nu se constată un acces la informație oficială.

Crivaia Galina a activat în cadrul ÎS "Combinatul de produse cerealiere din Bălți" începând cu 07.04.1980, fiind eliberată din funcție la data de 27.03.2015 în temeiul lit. c) a art. 86 Codul muncii.

Ce ține de pretenția Galinei Crivaia privind obligarea părții de a o informa cu referire la executarea hotărârii judecătorești nr. 2-105/16, instanța de apel a invocat că Crivaia Galina, prin cererea sa din 01.03.2017, nu a solicitat acest fapt, însă a adresat o asemenea solicitare direct în instanța de judecată. De altfel, respectiva pretenție a fost examinată în ședința instanței de apel; reprezentantul părții – Odagiu Mariana a prezentat copia dispoziției de plată a salariului încasat prin hotărârea Judecătoriai Bălți nr. 2-105/2016 (f.d. 133, 134).

La 31 ianuarie 2019, lichidatorul Societății pe Acțiuni „Produce Cerealiere” în proces de insolvență, Odagiu Mariana a declarat recurs împotriva deciziei

instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul denotă că Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale la 26 noiembrie 2018 (f.d.163) și a fost recepționată la 30 noiembrie 2018 conform avizului de recepție. (f.d.164). Prin urmare, recursul declarat la data de 31 ianuarie 2019 se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Produce Cerealiere” în proces de insolvență, Odagiu Mariana este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Produce Cerealiere” în proces de insolvență, Odagiu Mariana, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Produse Cerealiere” în proces de insolvență, Odagiu Mariana, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Produse Cerealiere” în proces de insolvență, Odagiu Mariana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru